

Van boer naar hovenier

‘Wij zijn een kleinschalig familiebedrijf zonder poespas en dure tekenprogramma’s’

Het tweede adres dat ik aandoe voor de rubriek Hovenier in het Vizier is Totaaltuin, een hoveniersbedrijf dat zijn roots in de melkveehouderij heeft. De hovenierswerkzaamheden begonnen tijdens het boeren geleidelijk aan als iets ‘voor erbij’. Maar inmiddels zijn de koeien allang vertrokken en is Totaaltuin uitgegroeid tot een hoveniersbedrijf, loonbedrijf én paardenstal. Maar bovenal is het een echt familiebedrijf.

Auteur: Willemijn van Iersel

De term ‘familiebedrijf’ wordt weleens vanwege marketingdoeleinden gebruikt, maar daar is bij Totaaltuin.nl duidelijk geen sprake van. Het bedrijf wordt gerund door vier leden van de familie Van Westeneng in vof-vorm. Ik ontmoet twee van de vier kapiteins: Jaap en Mark van Westeneng, tijdens hun lunchpauze op de bedrijfslocatie, waar ook Tim, de zoon van Jaap, een hapje mee-eet. Het bedrijf bevindt zich tussen de rand van de Arnhemse bossen en de stad in. Een mooie locatie, waar ook de woonhuizen van Mark en Jaap staan. Dit schetst direct hoe de zaken eraan toegaan. Privé, werk, hovenierszaken, paardenstal, familie – alles lijkt door elkaar te lopen. Iets wat behoorlijk ingewikkeld lijkt en waar niet iedereen mee kan omgaan, maar voor de familie Van Westeneng werkt het.

Totaaltuin is kortom geen doorsnee hoveniersbedrijf. Daarnaast was het bedrijf altijd al actief met loonwerkzaamheden naast het boerenbedrijf, en is dat ook nu nog. De tuinwerkzaamheden begonnen toen Tim, de zoon van Jaap, jong was. Jaap: ‘Ik heb toentertijd een speeltoestel voor hem gebouwd. Hier kreeg ik vervolgens zoveel vraag naar, dat ik speeltoestellen ging bouwen naast het boeren en ook het hout leveren. Voordat ik het wist, waren we houtleverancier en dealer van diverse houtproducten

TOTAALTUIN	2008
4 fulltimers	
90% aanleg 10% onderhoud	
€ 50 voor onderhoud, voor aanleg wordt een all-in prijs gerekend	

geworden. Vervolgens neem je ook een stukje bestrating erbij en wordt het steeds verder uitgebouwd. Het werk breidde zich steeds meer uit naar hovenierswerkzaamheden. Uiteindelijk hebben we zo’n twaalf jaar geleden de laatste koeien weggedaan. Twee jaar later zijn daarvoor de paarden in de plaats gekomen. We hebben weinig met paarden; we hebben een doehet-zelfpaardenstal. De mensen regelen alles zelf met betrekking tot de verzorging van hun paarden en stallen; wij zorgen dat de weilanden netjes zijn en er altijd voldoende hooi ligt. Ze betalen bij ons dus ook wat minder, maar het kost ons ook minder tijd. De werkzaamheden die ik nu doe, zijn niet te vergelijken met wat ik ooit deed als boer. Het groene gedeelte vind ik mooi, maar verder heb ik er eigenlijk weinig mee.’

4 min. leestijd

‘Negen van de tien keer kunnen we klanten overtuigen om te kiezen voor meer groen’

Gratis tuinontwerpen en beplantingsplannen

Wie daar meer mee heeft, is compagnon Mark. Zo'n zeven jaar geleden kwam Mark in het bedrijf en met hem de vakkennis. Hij heeft de hoveniersopleiding gevolgd en is bij Totaaltuin verantwoordelijk voor de tuinontwerpen en beplantingsplannen. Voor deze plannen worden geen kosten gerekend. Volgens de heren houdt dit het bedrijf laagdrempelig. Jaap: 'Ik denk dat klanten hierdoor sneller bij ons uitkomen. Vervolgens gaan negen van de tien offertes ook door. Natuurlijk hebben we ons weleens afgevraagd of we zo niet te veel weggeven, maar dit past bij ons.'

Verder zijn de heren van mening dat een ontwerp van een duur betaalde tuinarchitect niet altijd beter is. Jaap: 'We hebben toevallig enkele grote tuinen gedaan waarvoor een tuinarchitect was ingeschakeld. Toen merkten we dat zo'n architect soms wat praktische kennis mist. Ze maken een gelikt ontwerp met een duur tekenprogramma. Dan denken mensen: dat zal wel goed zijn. Maar de praktijk is soms toch anders. Bij een van die tuinen is het ontwerp van de architect uiteindelijk opzijgezet en heeft Mark de boel opnieuw ontworpen. Niet dat wij per definitie negatief staan tegenover tuinarchitecten, maar sommigen missen de praktische kennis. Onze kracht is juist dat we uit de hand zonder poespas en dure teken-

programma's mooie ontwerpen leveren, waarbij we meedenken met de klant en bekijken of plannen praktisch en uitvoerbaar zijn.'

Hard werken

De tijd voor de gratis tuinontwerpen wordt 's avonds gevonden. Mark: 'Overdag doen we het uitvoerende werk en 's avonds halen we opdrachten binnen.' Jaap: 'Ik schat dat we zo'n 60 à 65 uur per week werken.' Waar veel hoveniersbedrijven het in de winter wat rustiger aan doen, is dit bij Totaaltuin niet het geval. Ze zijn ook actief in de gladheidsbestrijding. In de gemeente Arnhem rijden ze voor een hoofdaannemer en bij diverse bedrijventerreinen voor zichzelf. Dit is mogelijk doordat Totaaltuin, mede vanwege het agrarische verleden, beschikt over een groot machinepark. Door de variëteit aan werkzaamheden kunnen ze deze de ene dag inzetten bij de paardenstallen en de andere dag bij gladheidsbestrijding of hovenierswerkzaamheden. De aanpak van kleine tuintjes past het bedrijf dan ook niet echt. Mark: 'Wij zijn voornamelijk actief bij wat grotere woningen en tuinen. De bovengemiddelde tuin.' Hier worden dan het liefst ook zo min mogelijk schuttingen geplaatst. Jaap: 'Dat wil niet zeggen dat kleinere tuinen niet welkom zijn. Wij zijn een hoveniersbedrijf voor iedereen. Daarbij adviseren we klanten altijd om te kiezen voor hagen; die passen beter in het landschap.' Mark: 'Klanten hebben vaak

wel een bepaald idee van hoe hun tuin eruit moet komen te zien, maar negen van de tien keer kunnen we ze overtuigen om te kiezen voor meer groen.' Jaap: 'Maar tuinen dicht bestraten doen we ook.'

Nieuwe aanwinst

Ook zoon Tim is inmiddels werkzaam in het bedrijf. Hij volgt een bbl-opleiding in Velp, waarbij hij vier dagen per week in het familiebedrijf werkt en één dag in de week naar school gaat. Hij volgt echter niet de hoveniersopleiding, maar de opleiding bosbouw en natuurbeheer. Tim: 'De echte hoveniersopleiding sprak me niet aan; ik houd meer van het grovere en grotere werk. Zoals het uitgraven van tuinen, werken met machines en het bouwen van veranda's. Het vak plantenkennis sprak me helemaal niet aan. Daarom paste deze opleiding beter bij mij.' Jaap vult aan: 'Een hoveniersbedrijf is tegenwoordig veel meer dan alleen plantjes aanleggen. Zelf heb ik ook meer kennis van houtbouw en van de constructieve aspecten binnen de tuinaanleg. Ik denk ook dat houtbouw een belangrijk onderdeel daarvan is. Met Mark erbij hebben we in ons bedrijf kennis op alle gebieden van tuinaanleg in huis: ik van houtbouw en constructies, Mark van tuinontwerp en plantenkennis.'

‘De werkzaamheden die ik nu doe, zijn niet te vergelijken met wat ik ooit deed als boer’

Veelzijdig, maar ingewikkeld

Als ik nogmaals vraag naar de werkzaamheden en de verdeling daarvan, reageert Jaap: 'Als wij aan buitenstaanders vertellen wat we allemaal doen, lijkt dit veel en ingewikkeld. Maar dat valt eigenlijk wel mee. We zijn gewoon een veelzijdig bedrijf, maar voor ons voelt het allemaal logisch.'

 BE SOCIAL
Scan, lees & deel!